

RECHTSPRAAKFICHES FAMILIAAL VERMOGENSRECHT

RECHTSPRAAKFICHES
FAMILIAAL
VERMOGENSRECHT
1

Renate BARBAIX
Alain Laurent VERBEKE
Elise GOOSSENS
Ariadne VAN DEN BROECK
(eds.)

Rechtspraakfiches familiaal vermogensrecht 1
Renate Barbaix, Alain Laurent Verbeke, Elise Goossens en Ariadne Van den
Broeck (eds.)

© 2014 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

ISBN 978-94-000-0402-3
D/2014/7849/60
NUR 822

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

WOORD VOORAF

Voor u ligt het elfde boek in de *Bibliotheek Estate Planning*.

De *Rechtspraakfiches familiaal vermogensrecht* bieden een nieuw concept om rechtspraak toegankelijk en bruikbaar te maken. Wij proberen hiermee op een heldere manier een overzicht te bieden van en inzicht in de recente en belangwekkende rechtspraak van onze hoogste rechtscolleges.

Het boek is opgedeeld volgens de drie grote leerstukken van het familiaal vermogensrecht: het huwelijksvermogensrecht (of moderner: het relatievermogensrecht), het erfrecht en de giften. Voor elk leerstuk hebben wij de belangrijkste rechtspraak van de hoven van beroep, het Hof van Cassatie en het Grondwettelijk Hof bijeengebracht.

Dit werk is het resultaat van een permanente inspanning vanwege het ganse team van het Instituut Familiaal Vermogensrecht van de KU Leuven. Ik ben mijn vele zeer toegewijde assistenten bijzonder dankbaar voor hun inzet. Mijn praktijkassistenten houden op dagelijkse basis de rechtspraak bij. Deze hele oefening wordt gecoördineerd door mijn twee voltijdse onderzoekers Elise Goossens, assistent, en Ariadne Van den Broeck, aspirant FWO. Een en ander wordt gesuperviseerd door mijzelf en mijn goede collega Renate Barbaix van de Universiteit Antwerpen. Wij hebben onze aangename samenwerking gebundeld in TEMPRA, de *Trusts Estates Matrimonial Property Research Alliance* van de Leuvense en de Antwerpse Universiteiten, waarvan het mooie logo ook op dit boek prijkt.

Deze *Rechtspraakfiches 1* bestrijken de rechtspraak van 2012. In mei 2014 verschijnt *Rechtspraakfiches familiaal vermogensrecht 2*, dat de in 2013 gepubliceerde rechtspraak zal omvatten. Het is onze bedoeling om zo telkens in het voorjaar een boek uit te brengen dat de gepubliceerde rechtspraak van het voorafgaande kalenderjaar in kaart brengt.

Van elke geselecteerde uitspraak vindt u enerzijds een “rechtspraakfiche” en anderzijds de tekst van het arrest (met schrapping van een aantal beperkte en irrelevante passages). De rechtspraakfiche bevat een korte inhoud en een situering van de uitspraak in de huidige stand van de doctrine en de rechtspraak. Elke fiche is opgebouwd volgens eenzelfde vast vierledig stramien:

1. Inhoud
2. Situering
3. Specifieke rechtsleer
4. Standaardwerken

In elke rechtspraakfiche wordt het arrest kort geduid via een trefwoord. Handige kruisverwijzingen van de fiche naar de tekst van het arrest en vice versa verhogen het gebruiksgemak en maken van dit boek een bijzonder handig instrument om de rechtspraak vlot en efficiënt door te nemen.

Elders vindt men reeds vele commentaren en besprekingen van deze arresten. Meestal gaat het om kritische analyses waarbij één specifieke auteur zijn of haar eigen mening geeft, meer of minder onderbouwd. Dat is uiteraard nuttig en stimuleert het kritisch denken.

Zeer vaak is er echter ook nood aan een meer objectieve, onpartijdige, gewoon neutrale situering en duiding van een arrest. De advocaat die zijn conclusies schrijft, de notaris die een advies formuleert in een vereffening-verdeling, de magistraat die zijn vonnis of arrest redigeert, de onderzoeker die een argument formuleert: allen hebben zij ook nood aan rustige, niet-tendentieuze informatie.

Dat is precies wat deze rechtspraakfiches willen bieden. Een bescheiden en rustig overzicht van recente arresten. De korte inhoud geeft direct aan waarover het gaat. De situering in de stand van de doctrine en de rechtspraak biedt onmiddellijk een zicht op de bredere context. Met de bibliografie van specifieke doctrine over het onderwerp kan men meteen en grondig in de materie duiken. De verwijzingen naar de standaardwerken, die vele juristen direct bij de hand hebben, maakt het bovendien mogelijk om in geen tijd de problematiek te doorgronden.

Wij hopen dat dit nieuwe concept vele juristen en ook onze studenten, juristen in spe, van nut zal kunnen zijn.

Prof. Dr. Alain Laurent Verbeke
Directeur Instituut Familiaal Vermogensrecht KU Leuven
januari 2014

INHOUD

<i>Woord vooraf</i>	v
---------------------------	---

DEEL I. RECHTSPRAAKFICHES

A. Relatievermogensrecht	3
Grondwettelijk Hof	
Grondwettelijk Hof 27 juli 2011 – <i>Groepsverzekering</i>	4
Hof van Cassatie	
Cass. 9 november 2012 – <i>EOT-regelingsakte</i>	6
Cass. 11 oktober 2012 – <i>Algehele gemeenschap</i>	8
Cass. 27 september 2012 – <i>Vergoedingen bij scheiding van goederen</i> ...	10
Cass. 2 februari 2012 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	13
Cass. 29 april 2011 – <i>Bescherming gezinswoning</i>	15
Cass. 18 maart 2011 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	16
Cass. 24 februari 2011 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	18
Cass. 24 januari 2011 – <i>Groepsverzekering</i>	20
Cass. 21 januari 2011 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	22
Hoven van beroep	
Brussel 15 mei 2012 – <i>Contractuele erfstelling</i>	24
Antwerpen 24 april 2012 – <i>Verrekenbeding</i>	26
Luik 24 januari 2012 – <i>Vergoedingen bij scheiding van goederen</i>	28
Brussel 6 december 2011 – <i>Vereffening-verdeling</i>	30
Antwerpen 9 november 2011 – <i>EOT-regelingsakte</i>	32
Gent 4 oktober 2011 – <i>Verrekenbeding</i>	34
Luik 15 maart 2011 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i>	36
Brussel 9 november 2010 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	38
Brussel 25 mei 2010 – <i>Vereffening-verdeling</i>	40
Brussel 15 december 2009 – <i>Preferentiële toewijzing</i>	42
Antwerpen 4 november 2009 – <i>Vergoedingen bij scheiding van goederen</i>	44
Antwerpen 8 oktober 2007 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i>	47
Arbeidshof	
Arbeidshof 27 april 2011 – <i>Vereffening-verdeling</i>	49

B. Erfrecht	51
Hof van Cassatie	
Cass. 28 februari 2012 – <i>Boedelbeschrijving</i>	52
Cass. 1 december 2011 – <i>Optierecht</i>	54
Cass. 7 oktober 2011 – <i>Aanstelling curator</i>	56
Cass. 12 november 2010 – <i>Onbeheerde nalatenschap</i>	58
Cass. 4 november 2010 – <i>Erfrecht langstlevende</i>	60
Cass. 31 mei 2010 – <i>Heling</i>	62
Cass. 22 maart 2010 – <i>Erfrecht langstlevende</i>	64
Cass. 28 januari 2010 – <i>Vernietiging verdeling</i>	66
Hoven van beroep	
Brussel 15 oktober 2012 – <i>Onbeheerde nalatenschap</i>	68
Brussel 26 juni 2012 – <i>Vereffening-verdeling</i>	70
Brussel 14 mei 2012 – <i>Inbreng – Heling</i>	73
Gent 7 mei 2012 – <i>Optierecht</i>	75
Brussel 24 januari 2012 – <i>Onbeheerde nalatenschap</i>	77
Brussel 16 november 2011 – <i>Optierecht</i>	79
Antwerpen 13 juli 2011 – <i>Rechten vruchtgebruiker</i>	81
Brussel 5 mei 2011 – <i>Inbreng</i>	83
Antwerpen 11 oktober 2010 – <i>Erfovereenkomst</i>	85
Brussel 5 oktober 2010 – <i>Heling</i>	87
Antwerpen 21 september 2010 – <i>Overgang passief</i>	89
C. Giften	91
Hof van Cassatie	
Cass. 22 april 2010 – <i>Bewijs handgift</i>	92
Hoven van beroep	
Brussel 14 september 2012 – <i>Rechtsonbekwaamheid om te beschikken</i> .	94
Brussel 11 september 2012 – <i>Constitutieve bestanddelen schenking</i>	96
Brussel 26 juni 2012 – <i>Vermomde schenking</i>	98
Brussel 26 juni 2012 – <i>Herroeping schenking</i>	100
Brussel 3 april 2012 – <i>Inbezitstelling legataris</i>	102
Brussel 2 april 2012 – <i>Herroeping schenking</i>	104
Gent 16 februari 2012 – <i>Schenking met vervreemdingsverbod</i>	106
Bergen 9 februari 2012 – <i>Levensverzekering</i>	108
Antwerpen 17 oktober 2011 – <i>Interpretatie testament – Nietig-</i> <i>verklaring testament</i>	111
Brussel 22 juli 2011 – <i>Vormvereisten schenking</i>	113
Luik 1 december 2010 – <i>Vermomde schenking – Inbreng</i>	115
Brussel 23 november 2010 – <i>Vormvereisten schenking –</i> <i>Ascendentenaanvaarding</i>	117
Brussel 23 november 2010 – <i>Interpretatie testament</i>	119
Antwerpen 20 oktober 2010 – <i>Geveinsde schenking</i>	121

Gent 16 september 2010 – <i>Vormvereisten testament – Verdwijning oorzaak</i>	123
Brussel 15 juni 2010 – <i>Gezondheid van geest</i>	125
Antwerpen 26 oktober 2009 – <i>Gezondheid van geest</i>	127

DEEL II. RECHTSPRAAK

A. Relatievermogensrecht	131
Grondwettelijk Hof	
Grondwettelijk Hof 27 juli 2011 – <i>Groepsverzekering</i>	132
Hof van Cassatie	
Cass. 9 november 2012 – <i>EOT-regelingsakte</i>	142
Cass. 11 oktober 2012 – <i>Algehele gemeenschap</i>	146
Cass. 27 september 2012 – <i>Vergoedingen bij scheiding van goederen</i> ..	150
Cass. 2 februari 2012 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	152
Cass. 29 april 2011 – <i>Bescherming gezinswoning</i>	156
Cass. 18 maart 2011 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	159
Cass. 24 februari 2011 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	170
Cass. 24 januari 2011 – <i>Groepsverzekering</i>	175
Cass. 21 januari 2011 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	177
Hoven van beroep	
Brussel 15 mei 2012 – <i>Contractuele erfstelling</i>	178
Antwerpen 24 april 2012 – <i>Verrekenbeding</i>	185
Luik 24 januari 2012 – <i>Vergoedingen bij scheiding van goederen</i>	190
Brussel 6 december 2011 – <i>Vereffening-verdeling</i>	194
Antwerpen 9 november 2011 – <i>EOT-regelingsakte</i>	198
Gent 4 oktober 2011 – <i>Verrekenbeding</i>	201
Luik 15 maart 2011 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i>	208
Brussel 9 november 2010 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	210
Brussel 25 mei 2010 – <i>Vereffening-verdeling</i>	212
Brussel 15 december 2009 – <i>Preferentiële toewijzing</i>	215
Antwerpen 4 november 2009 – <i>Vergoedingen bij scheiding van goederen</i>	219
Antwerpen 8 oktober 2007 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i>	224
Arbeidshof	
Arbeidshof 27 april 2011 – <i>Vereffening-verdeling</i>	228
B. Erfrecht	233
Hof van Cassatie	
Cass. 28 februari 2012 – <i>Boedelbeschrijving</i>	234
Cass. 1 december 2011 – <i>Optierecht</i>	235
Cass. 7 oktober 2011 – <i>Aanstelling curator</i>	237

Cass. 12 november 2010 – <i>Onbeheerde nalatenschap</i>	241
Cass. 4 november 2010 – <i>Erfrecht langstlevende</i>	245
Cass. 31 mei 2010 – <i>Heling</i>	249
Cass. 22 maart 2010 – <i>Erfrecht langstlevende</i>	256
Cass. 28 januari 2010 – <i>Vernietiging verdeling</i>	263
Hoven van beroep	
Brussel 15 oktober 2012 – <i>Onbeheerde nalatenschap</i>	267
Brussel 26 juni 2012 – <i>Vereffening-verdeling</i>	269
Brussel 14 mei 2012 – <i>Inbreng – Heling</i>	272
Gent 7 mei 2012 – <i>Optierecht</i>	279
Brussel 24 januari 2012 – <i>Onbeheerde nalatenschap</i>	283
Brussel 16 november 2011 – <i>Optierecht</i>	285
Antwerpen 13 juli 2011 – <i>Rechten vruchtgebruiker</i>	287
Brussel 5 mei 2011 – <i>Inbreng</i>	291
Antwerpen 11 oktober 2010 – <i>Erfvereenkomst</i>	295
Brussel 5 oktober 2010 – <i>Heling</i>	299
Antwerpen 21 september 2010 – <i>Overgang passief</i>	301
C. Giften	307
Hof van Cassatie	
Cass. 22 april 2010 – <i>Bewijs handgift</i>	308
Hoven van beroep	
Brussel 14 september 2012 – <i>Rechtsonbekwaamheid om te beschikken</i>	310
Brussel 11 september 2012 – <i>Constitutieve bestanddelen schenking</i> ...	313
Brussel 26 juni 2012 – <i>Vermomde schenking</i>	318
Brussel 26 juni 2012 – <i>Herroeping schenking</i>	325
Brussel 3 april 2012 – <i>Inbezitstelling legataris</i>	332
Brussel 2 april 2012 – <i>Herroeping schenking</i>	335
Gent 16 februari 2012 – <i>Schenking met vervreemdingsverbod</i>	339
Bergen 9 februari 2012 – <i>Levensverzekering</i>	343
Antwerpen 17 oktober 2011 – <i>Interpretatie testament – Nietig-</i> <i>verklaring testament</i>	349
Brussel 22 juli 2011 – <i>Vormvereisten schenking</i>	354
Luik 1 december 2010 – <i>Vermomde schenking – Inbreng</i>	360
Brussel 23 november 2010 – <i>Vormvereisten schenking – Ascendenten-</i> <i>aanvaarding</i>	364
Brussel 23 november 2010 – <i>Interpretatie testament</i>	367
Antwerpen 20 oktober 2010 – <i>Geveinsde schenking</i>	370
Gent 16 september 2010 – <i>Vormvereisten testament – Verdwijning</i> <i>oorzaak</i>	372
Brussel 15 juni 2010 – <i>Gezondheid van geest</i>	374
Antwerpen 26 oktober 2009 – <i>Gezondheid van geest</i>	379

<i>Trefwoordenregister</i>	381
<i>Chronologisch register van de arresten</i>	383
<i>Editors en auteurs</i>	385

